

Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding

Notitie Duitsland verplaatsingen 1^e en 2^e golf

LNAZ | Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS)

01-02-2021

Van: 5.1.2e, 5.1.2e

Verplaatsingen 1^e golf

In de maanden april en mei 2020 zijn er door het LCPS in totaal 58 Nederlandse patiënten naar 33 Duitse ziekenhuizen verplaatst; 43 zijn verplaatst middels een MICU-transport, 15 met behulp van een helikopterinzet. Het merendeel (te weten 53) van de patiënten is verplaatst naar een ziekenhuis in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen; vijf patiënten zijn verplaatst naar de deelstaat Nedersaksen. Er zijn enkel IC-patiënten naar Duitsland verplaatst. Mogelijk zijn er, zonder tussenkomst van het LCPS, maar binnen reeds bestaande regionale samenwerkingsverbanden in grensregio's nog meer patiënten verplaatst.

De coördinatie van de verplaatsingen naar Noordrijn-Westfalen gedurende de 1^e golf lag aan Duitse zijde bij de Universitätsklinikum Münster. In Nedersaksen is geen ziekenhuis aangewezen dat een vergelijkbare coördinerende rol/functie als Münster voor Noordrijn-Westfalen heeft vervuld; dit contact verliep rechtstreeks met de ontvangende ziekenhuizen.

Om goed zicht te hebben op het aantal beschikbare bedden in de verschillende Duitse ziekenhuizen werd gebruik gemaakt van het *NL-DE Kooperation* webportaal. In dit portaal kunnen Duitse ziekenhuizen zelf aangeven hoeveel bedden ze beschikbaar stellen voor Nederlandse patiënten.

Van de 58 Nederlandse patiënten die zijn verplaatst naar een Duitse IC afdeling, zijn er 48 teruggeplaatst. Tien patiënten zijn in Duitsland overleden. In geval van overlijden is de repatriëring verzorgd door Eurocross. Zij hebben gezorgd voor alle aspecten van de repatriëring waaronder contact met de nabestaanden, administratieve en juridische zaken en het vervoer door een uitvaartondernemer.

Verplaatsingen 2^e golf

Op 23 oktober jl. is het LCPS weer gestart met het verplaatsen van IC-patiënten naar Duitsland. In totaal heeft het LCPS gedurende de 2^e golf 14 patiënten naar Duitse IC-afdelingen verplaatst; 6 zijn verplaatst middels een MICU-transport, 8 met behulp van een helikopterinzet. Alle patiënten zijn naar een ziekenhuis in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen verplaatst. Er zijn, net als in de 1^e golf, enkel IC-patiënten naar Duitsland verplaatst.

Gedurende de 2^e golf heeft het LCPS, op aangeven van de Universitätsklinikum Münster, direct contact gezocht met de Duitse ziekenhuizen in de deelstaat Noordrijn-Westfalen die in het eerder benoemde webportaal hadden aangegeven vrije capaciteit hebben om Nederlandse patiënten op te

vangen. De bereidheid van deze ziekenhuizen om (enkele) patiënten vanuit Nederland over te nemen was wederom bijzonder groot. Eind december nam echter ook in Duitsland de druk op intensive care afdelingen toe waardoor de Duitse ziekenhuizen wat terughoudender werden met het overnemen van Nederlandse patiënten. Alle aanvragen voor het overnemen van Nederlandse patiënten zijn echter gehonoreerd.

Van de veertien Nederlandse patiënten die gedurende de 2^e golf zijn verplaatst naar een Duitse IC-afdeling, zijn er zeven teruggeplaatst. Zeven patiënten zijn in Duitsland overleden. In geval van overlijden is de repatriëring verzorgd door de ANWB.

Begeleiding voor familie

Uit de 1^e golf is gebleken dat het verplaatsen van Nederlandse patiënten naar een Duitse IC-afdeling aanzienlijke impact heeft gehad op de patiënt en zijn/haar familie. Denk hierbij aan eventuele culturele verschillen, de afstand van woonplaats tot het ziekenhuis in verband met bezoek (indien toegestaan), lastige communicatie tussen familie en ziekenhuis i.v.m. taalbarrière, en dat het voor patiënten beangstigend kan zijn wakker te worden in een vreemd ziekenhuis waar men ook nog eens een andere taal spreekt.

Gedurende de 2e golf heeft het LCPS daarom samengewerkt met het Netwerk Communicatie COVID Patiënten (NCCP). Het NCCP heeft een brief samengesteld waarin meer informatie wordt gegeven over de door hun aangeboden service.

Wanneer een patiënt naar Duitsland wordt overgeplaatst, wordt deze brief, samen met een algemene brief met meer informatie over de overplaatsing naar Duitsland, door het ziekenhuis aan de familie overhandigt. Wanneer een familie gebruik wenst te maken van het NCCP-initiatief kan contact worden opgenomen met het telefoonnummer vermeld in beide brieven. Door het NCCP wordt vervolgens een Duitssprekende arts (vrijwilliger) aan de familie gekoppeld. Deze arts ondersteunt tijdens de gehele opname in Duitsland de familie bij vragen over de gezondheidstoestand van hun familielid. Ook staat deze arts de familie bij in de communicatie met de behandelende artsen in het Duitse ziekenhuis. In totaal hebben vijf families gebruikt gemaakt van dit initiatief, wisselend van twee keer per dag contact tot alleen een kennismakingsgesprek. Alle families geven aan het contact met NCCP als erg prettig en fijn te hebben ervaren.

Financiering

Voor alle overgeplaatste patiënten naar een Duitse intensive care afdeling is de financiering, zowel voor vervoer als behandeling, geborgd door Zorgverzekeraars Nederland.

Conclusie

Concluderend was de bereidheid van Duitse ziekenhuizen om Nederlandse COVID-patiënten op te nemen tot nu toe bijzonder hoog. Vanuit het perspectief van het LCPS kijken wij positief terug op de samenwerking en zetten wij dit in de toekomst graag voort. Gezien de aanzienlijke impact van overplaatsing naar Duitsland op zowel de patiënt als de familie zal echter alleen naar Duitsland worden verplaatst als het strikt noodzakelijk is.

***